

NÁZOV VÝSTAVY: **Female territory**

AUTORKA: **Dominika Brečková**

Kurátor: Vlad Vakov

Vernisáž: 29.01. 2022 /sobota/ o 18:00 h

Termín výstavy: 29.01. - 01.03. 2022

Miesto: Koniareň - priestor pre súčasné umenie, M. R. Štefánika 257/65 Trebišov

Výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Dominika Brečková (1992) narodená v Snine. V rokoch 2007 – 2011, študovala na Škole úžitkového výtvarníctva v Košiciach. Vysokoškolské štúdiá absolvovala v rokoch 2011 – 2017 na Akadémii Umení v Banskej Bystrici, kde študovala maľbu a neskôr voľné výtvarné umenie pod vedením prof. akad. mal. Stanislava Balka. Má za sebou niekoľko samostatných a kolektívnych výstav. Je finalistkou Maľby roka 2021, ktorú každoročne vyhlasuje VÚB Banka pre autorov do 35 rokov.

Brečkovej tvorba je výrazne ovplyvnená ázijskou kultúrou. Svet, ktorý sa jej stal trvalou inšpiráciou a východiskom vo vlastnom hľadaní, spoznávala okrem výtvarnej, filmovej a divadelnej tvorby aj osobnou skúsenosťou. A to praktizovaním bojového umenia Aikida. Vzťahom jej záujmu je ale vždy žena. V kontexte pohľadu súčasnej ženy skúma vzťahy, prieniky a rozdiely ázijskej kultúry a európskej tradície. Pre autorku je dôležitá autenticita a osobná skúsenosť. Tie nadobúda praktizovaním ázijských bojových športov a štúdiom ázijskej kultúry. Dlhodobým a cieľavedomým záujmom tak vzniká vlastný výtvarný program, ktorý je vo výsledku, presvedčivým a originálnym vo svojej komplexnosti. Tak ako po formálnej, tak aj po obsahovej stránke.

Autorka nám na výstave predstavuje súbor diel, ktorý má dve myšlienkové línie. Prvá línia predstavuje ženy, ktoré sa pohybujú v bojovom prostredí. Brečková tu využíva svoje praktické skúsenosti s bojovým umením. Ide o určitú parafrázu na vzťahy, ktoré si tieto ženy medzi sebou vytvárajú. Zároveň je to komentár k predsudkom a pomysleným úlohám, ktoré boli ženám historicky prisudzované. Naladenie diel kontrastuje s mierumilovnou filozofiou bojového umenia Aikida. Hľadanie a porovnávanie spoločných znakov domácej a východnej tradície v sociálno-kultúrnom kontexte, je druhou líniou ktorou sa autorka vo svojej tvorbe zaoberá. Pracuje so západnou mytológiou a spochybňuje jej privlastňovanie. Autorka tak reaguje na najčastejšie kultúrne predsudky. Dôležitým aspektom jej tvorby je pozorné sledovanie svojho okolia a prostredia, ktoré ju formovalo a v ktorom žije a následne aj reflektuje vo svojej tvorbe. Rastúce a často povrchné sympatie k východnej civilizácii a kultúre. Otázka čo sa dá považovať za pôvodné? A za naše? Je dominantnou zložkou skúmania z pohľadu dnešnej ženy. Prezentovaný výstavný súbor má viacero výstupov a foriem. Vo svojej tvorbe Brečková pracuje nielen s tradičnou maľbou ako médiom, ale má presahy. Do maľby zasahuje šitím a vyšívaním. Vytvára aj vlastné maliarske objekty. Vlastnoručne si vyrába atypické formáty malieb, s ktorými následne pracuje. Ich prepájanie má svoju logiku, koncepciu a filozofiu. Dôležitým prvkom je farebná škála spoločne so šitím autorských kvetinových kobercov vystupujúcich do priestoru. Pre autorku má výber farieb, druhov kvetov, farebnej tonality a následné farebné variácie a posuny, symbolický charakter. Nosným prvkom, ktorý prepája celú výstavu a všetky diela, je ženská figurálna kompozícia. Témy ako tradičné vnímanie rodovej delby práce a spoločenský diktát sú pre autorku dôležité a aktuálne témy. A to najmä z hľadiska ich stálej otvorenosti a nedostatočného riešenia. Nanajvýš aktuálne sú diela „Peacefull place“ a „Ako ďaleko je východ (z) východu“. Vznikli počas pandémie a sociálnej izolácie vďaka autorkinej medzinárodnej komunikácii. Sú autorkinou sondou do tolerancie medzi odlišnými kultúrami.

Dominika Brečková patrí k nastupujúcej generácii mladých autoriek, ktorá má rozhodne čo povedať. Jej hĺbka záberu a záujmu, spoločne so sústredenou prácou, nám predstavuje autentické dielo vo svojej originalite. Pracuje s naratívnym rukopisom, využíva humor a osobnú skúsenosť ženy „pozorovateľky“ ako hýbateľky deja. Pretvára nami poznaný svet. Autorka rieši všetky súčasné a naliehavé témy dneška s nadhľadom a originálnou umeleckou silou a výpoveďou. Precízne spracovanie vo výsledku na jednej strane a nastolenie si otázok a hľadanie odpovedí na otázku „vlastného bytia a žitia v tomto svete“ na strane druhej sú nosnými prvkami jej poznávania. Toto všetko autenticky servíruje vo svojej tvorbe a s prehľadom strháva našu pozornosť a núti nás premýšľať. A to nakoniec nie je predsa tak málo. Výstava „Female Territory“ je toho dôkazom.

Vlad Vakov / január 2022